

P9_TA(2023)0473

Provádění nařízení o zeměpisném blokování z roku 2018 na jednotném digitálním trhu

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 13. prosince 2023 o provádění nařízení o zeměpisném blokování na jednotném digitálním trhu z roku 2018 (2023/2019(INI))

(C/2024/4175)

Evropský parlament,

- s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 114 této smlouvy,
- s ohledem na nařízení (EU) 2018/302 ze dne 28. února 2018 o řešení neoprávněného zeměpisného blokování a dalších forem diskriminace založených na státní příslušnosti, místě bydliště či místě usazení zákazníků v rámci vnitřního trhu ⁽¹⁾ (nařízení o zeměpisném blokování),
- s ohledem na směrnici 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu ⁽²⁾ (směrnice o službách),
- s ohledem na směrnici 2009/22/ES ze dne 23. dubna 2009 o žalobách na zdržení se jednání v oblasti ochrany zájmů spotřebitelů ⁽³⁾,
- s ohledem na směrnici 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb ⁽⁴⁾ (směrnice o audiovizuálních mediálních službách),
- s ohledem na směrnici (EU) 2019/789 ze dne 17. dubna 2019, kterou se stanovují pravidla pro výkon autorského práva a práv s ním souvisejících, jež se použijí na některá online vysílání vysílacích organizací a převzatá vysílání televizních a rozhlasových programů ⁽⁵⁾,
- s ohledem na nařízení (EU) 2017/1128 ze dne 14. června 2017 o přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah v rámci vnitřního trhu ⁽⁶⁾ (nařízení o přenositelnosti),
- s ohledem na nařízení (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů ⁽⁷⁾ (nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele),
- s ohledem na nařízení (EU) 2021/782 ze dne 29. dubna 2021 o právech a povinnostech cestujících v železniční přepravě ⁽⁸⁾,
- s ohledem na zprávu Komise ze dne 30. listopadu 2020 o prvním krátkodobém přezkumu nařízení o zeměpisném blokování (COM(2020)0766) a na doprovodný pracovní dokument útvarů Komise (SWD(2020)0294),
- s ohledem na studii Komise nazvanou „Dopady rozšíření oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování na audiovizuální a neaudiovizuální služby, které umožňují přístup k obsahu chráněnému autorským právy“ zveřejněnou v roce 2020,
- s ohledem na studii Komise nazvanou „Průzkum v podobě zkušebních nákupů (tzv. mystery shopping) zaměřený na otázky územních omezení a zeměpisného blokování v rámci evropského jednotného digitálního trhu“ zveřejněnou v květnu 2016,

⁽¹⁾ Úř. věst. L 60 I, 2.3.2018, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 376, 27.12.2006, s. 36.

⁽³⁾ Úř. věst. L 110, 1.5.2009, s. 30.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 95, 15.4.2010, s. 1.

⁽⁵⁾ Úř. věst. L 130, 17.5.2019, s. 82.

⁽⁶⁾ Úř. věst. L 168, 30.6.2017, s. 1.

⁽⁷⁾ Úř. věst. L 345, 27.12.2017, s. 1.

⁽⁸⁾ Úř. věst. L 172, 17.5.2021, s. 1.

- s ohledem na studii Komise v rámci bleskového průzkumu Eurobarometr č. 477 na téma přístupu k obsahu on-line a přeshraniční přenositelnosti on-line služeb poskytujících obsah, přeshraničního přístupu k obsahu on-line a volání v rámci EU (Accessing Content Online and Cross-border Portability of Online Content Services, Cross-border Access to Content Online, Intra-EU Calls),
 - s ohledem na studii Komise nazvanou „Průzkum v podobě zkušebních nákupů (tzv. mystery shopping) zaměřený na otázky územních omezení a blokování na základě zeměpisné polohy v rámci evropského jednotného digitálního trhu“ zveřejněnou v květnu 2016,
 - s ohledem na článek 54 jednacího řádu a čl. 1 odst. 1 písm. e) a přílohu 3 rozhodnutí Konference předsedů ze dne 12. prosince 2002 o postupu udělování svolení k vypracování zpráv z vlastního podnětu,
 - s ohledem na stanoviska Výboru pro kulturu a vzdělávání a Výboru pro právní záležitosti,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů (A9-0335/2023),
- A. vzhledem k tomu, že cílem nařízení o zeměpisném blokování je zlepšit přístup zákazníků ke zboží a službám a zabránit neoprávněné diskriminaci zákazníků na jednotném trhu pomocí sledování čtyř specifických cílů, konkrétně zlepšení transparentnosti pro zákazníky umožněním přístupu k internetovým stránkám nebo aplikacím na celém jednotném trhu, zabránění neodůvodněnému rozdílnému zacházení, pokud jde o přístup ke zboží a službám pro zákazníky na celém jednotném trhu, zlepšení činnosti veřejných orgánů při vymáhání předpisů v souvislosti s neoprávněným zeměpisným blokováním a jakoukoli jinou diskriminací na základě místa bydliště, usazení nebo státní příslušnosti a současně zvýšení právní jistoty pro podniky provádějící přeshraniční transakce;
- B. vzhledem k tomu, že všeobecným cílem nařízení o zeměpisném blokování je zajistit, aby hospodářské subjekty zacházely se zákazníky z EU (včetně spotřebitelů a konečných uživatelů) stejným způsobem bez ohledu na jejich zeměpisné umístění, státní příslušnost nebo místo bydliště;
- C. vzhledem k tomu, že Parlament požádal Komisi, aby pečlivě posoudila, zda by bylo možné do oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování začlenit elektronicky poskytované služby, jejichž hlavním prvkem je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo jinému předmětu ochrany a jejich využívání; vzhledem k tomu, že podle článku 9 nařízení o zeměpisném blokování byla Komise povinna předložit toto hodnocení do 23. března 2020; vzhledem k tomu, že ve zprávě Komise o prvním krátkodobém přezkumu nařízení o zeměpisném blokování se uvádí, že pokud jde o audiovizuální obsah, má evropský spotřebitel v průměru přístup pouze k 14 % filmů dostupných na internetu v EU-27⁽⁹⁾, připomíná, že přístup se v jednotlivých členských státech značně liší, neboť spotřebitelé v Řecku mají přístup pouze k 1,3 % všech titulů dostupných ve všech členských státech EU, zatímco spotřebitelé v Německu mají přístup k 43,1 % všech filmových titulů dostupných ve všech členských státech;
- D. vzhledem k tomu, že Parlament uspořádal v březnu 2021 plenární rozpravu o hodnocení nařízení o zeměpisném blokování, v níž byla Komise několikrát vyzvána, aby přijala legislativní návrh na začlenění audiovizuálních služeb do oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování; vzhledem k tomu, že během této rozpravy Komise oznámila, že hodlá zahájit dialog se zúčastněnými stranami s cílem určit, jak podpořit lepší šíření audiovizuálního obsahu v celé EU, a zavázala se, že do konce roku 2022 zhodnotí dosažený pokrok a poté rozhodne o dalším postupu a zváží různé možnosti, včetně legislativních zásahů;
- E. vzhledem k tomu, že počet spotřebitelů, kteří žádají o přístup k audiovizuálnímu obsahu nabízenému v jiných členských státech, neustále roste. vzhledem k tomu, že tedy Komise hodlá navázat dialog se zúčastněnými stranami s cílem podpořit distribuci kvalitního obsahu v rámci celé EU; vzhledem k tomu, že tento dialog je začleněn do akčního plánu pro média a audiovizuální odvětví jakožto opatření 7⁽¹⁰⁾; vzhledem k tomu, že dialog se zúčastněnými stranami zdůraznil stěžejní postavení filmového a audiovizuálního odvětví, neboť toto odvětví má pro EU klíčový význam z hospodářského i kulturního hlediska a je zcela zásadní pro zachování kulturní a jazykové rozmanitosti EU a plurality sdělovacích prostředků;
- F. vzhledem k tomu, že občané žijící v příhraničních regionech nebo příslušníci jazykových menšin často nemají kvůli zeměpisnému blokování přístup k obsahu ve svém rodném jazyce, což může omezovat jejich přístup ke kulturnímu obsahu; vzhledem k tomu, že rostoucí obliba obsahu na vyžádání a změny v chování spotřebitelů audiovizuálního obsahu mohou vést k úvahám o změně přístupu EU k udělování licencí na obsah;

⁽⁹⁾ COM(2020)0766.

⁽¹⁰⁾ COM(2020)0784.

- G. vzhledem k tomu, že členské státy se potýkaly s problémy a zpožděními při provádění nařízení o zeměpisném blokování do vnitrostátních právních předpisů;
- H. vzhledem k tomu, že nařízení o zeměpisném blokování musí být vnímáno v kontextu celkového balíčku opatření v oblasti elektronického obchodu a v souvislosti s ostatními souvisejícími právními předpisy, zejména pokud jde o služby přeshraničního dodávání balíčků, nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele a směrnici o audiovizuálních mediálních službách, přičemž je nutné mít na paměti jeho potenciál při rozmachu přeshraničního elektronického obchodu v Evropě, což je základní předpoklad plně fungujícího jednotného digitálního trhu;
- I. vzhledem k tomu, že zachování zeměpisného blokování u děl chráněných autorským právem a předmětů ochrany je jedním z hlavních nástrojů pro zaručení kulturní rozmanitosti;

1. všímá si nevyužitého potenciálu přeshraničních hospodářských činností a zdůrazňuje, že by mohly být podpořeny odstraněním zbývajících překážek zapříčiněných zeměpisným blokováním, čímž by se zajistilo hladké fungování vnitřního trhu a zajistilo, aby všichni evropští občané měli rovný přístup ke zboží a službám bez ohledu na to, kde se nacházejí, a zároveň by se dále podpořil volný pohyb výrobků a služeb v souladu se zásadami nařízení o zeměpisném blokování; zdůrazňuje, že je třeba zvýšit informovanost spotřebitelů, neboť mnoho občanů stále nemá informace o platných pravidlech, což vede k nižší důvěře v přeshraniční nakupování on-line; vyzývá k přijetí dalších opatření s cílem odstranit neodůvodněné překážky a zmírnit zátěž spojenou s poskytováním přeshraničních služeb, aby se tak plně využil potenciál, který má jednotný trh pro spotřebitele a podniky, a k lepšímu prosazování opatření na vnitrostátní úrovni, aby se zajistila účinnost nařízení o zeměpisném blokování;

2. poukazuje na význam nařízení o zeměpisném blokování při budování spolehlivějšího, soudržnějšího, přístupnějšího a spravedlivějšího vnitřního trhu pro všechny občany a podniky v EU bez jakékoli diskriminace nebo neodůvodněných překážek, a to bez ohledu na jejich státní příslušnost, místo bydliště nebo usazení; zdůrazňuje, že je třeba podniknout další kroky, aby se zcela naplnil potenciál nařízení, mimo jiné posílením právního rámce podporujícího přeshraniční obchod se zbožím a službami;

3. konstatuje, že Komise zveřejnila první krátkodobý přezkum nařízení o zeměpisném blokování (COM(2020)0766) sedm měsíců po uplynutí lhůty stanovené v nařízení; bere na vědomí, že tento první přezkum byl proveden před vypuknutím pandemie COVID-19, což znamená, že změny v chování spotřebitelů a obchodníků vyvolané touto pandemií nebyly v zpravě Komise z roku 2020 zohledněny; připomíná změny ve spotřebitelských návycích a čím dál větší přednostňování nákupu zboží a služeb online, které dopady pandemie COVID-19 dále posílily; bere na vědomí prudký nárůst on-line činností, včetně elektronického obchodu, digitálních služeb a práce na dálku, a zdůrazňuje potřebu silného a inkluzivního jednotného digitálního trhu, který bude odpovídat těmto vyvíjejícím se spotřebitelským zvyklostem; zdůrazňuje tedy, že je třeba na základě nových údajů v této oblasti vyvodit další závěry a zvážit zavedení doplňkových opatření, která by snížila roztržitost trhu a odstranila neodůvodněné překážky, a to i s ohledem na skutečnost, že 12 % podniků v EU ⁽¹⁾ začalo v reakci na pandemii prodávat zboží a služby online nebo v tomto směru zvýšilo úsilí, jakož i opatření, která by zlepšila práva spotřebitelů a jejich zkušenosti v této oblasti; zdůrazňuje, že je třeba provést komplexní přehodnocení účinnosti nařízení o zeměpisném blokování s ohledem na zrychlenou digitální transformaci, včetně její účinnosti, přičemž je třeba zohlednit také změny ve zvyklostech spotřebitelů a podniků, které vyvolala pandemie COVID-19;

4. vyzývá členské státy, aby plně uplatňovaly a prosazovaly nařízení o zeměpisném blokování a aby postupovaly rozhodně vůči subjektům, které připravují spotřebitele o všechny výhody, jež nabízí jednotný trh, a to i tím, že zajistí řádné nástroje pro vymáhání a posílí přeshraniční spolupráci, mimo jiné prostřednictvím posílené sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele (SOOS); naléhavě žádá Komisi, aby posílila vymáhání s cílem zabránit roztržitosti pravidel; vyzývá Komisi, aby za tímto účelem posoudila různá vymáhací opatření, jež členské státy v současnosti používají, určila, která z nich jsou nejpráhovější a neúčinnější, a sdílela je jakožto osvědčené postupy s cílem podpořit jednotný přístup členských států;

5. bere na vědomí širokou škálu minimálních a maximálních pokut použitelných jak napříč členskými státy, tak v jejich rámci; vyzývá Komisi, aby pečlivěji sledovala, zda by takovéto nesrovnalosti mohly poškodit účinnost nařízení a jeho harmonizované uplatňování;

⁽¹⁾ Eurostat, „Online sales efforts on the rise due to the pandemic“, 11. dubna 2022.

6. zdůrazňuje, že je zapotřebí, aby existoval spolehlivější rámec pro shromažďování a analýzu údajů, který by umožnil lepší poznání dopadů a účinnosti nařízení o zeměpisném blokování, včetně jeho dopadů na chování spotřebitelů a dynamiku trhu; konstatuje, že rychle zvyšující se digitalizace obchodu se zbožím a službami přináší mimořádnou příležitost pro usnadnění přeshraničního přístupu a podporu hospodářské soutěže mezi různými podniky EU, což by bylo přínosem pro spotřebitele;

7. uznává, že je třeba v souvislosti s transakcemi mezi podniky získat další důkazy účinnosti, přiměřenosti a odrazujícího účinku různých vymáhacích opatření v členských státech; naléhavě vyzývá Komisi, aby provedla komplexní studii o dopadu nařízení o zeměpisném blokování na transakce mezi podniky, se zvláštním zaměřením na malé a střední podniky (MSP);

8. konstatuje, že na třetinu všech stížností, které obdržely příslušné reagující orgány, se ve skutečnosti nařízení nevztahovalo, přičemž mimo jiné šlo o obsah chráněný autorskými právy a služby v oblasti pojištění, což dokazuje, že spotřebitelé vnímají zeměpisné blokování v těchto oblastech jako obzvláště problematické; zdůrazňuje, že je důležité zvážit potenciální přínosy rozšíření oblasti působnosti nařízení na nové oblasti a zavedení opatření ke zvýšení informovanosti o tomto nařízení a veškerých dalších použitelných právních předpisech; vyzývá Komisi, aby posoudila, zda by nedostatky při vymáhání ostatních použitelných právních předpisů nemohly mimovolně vést ke stížnostem nebo problémům souvisejícím s tímto nařízením;

9. konstatuje, že nejčastějším důvodem stížností bylo ve většině členských států blokování přístupu k online rozhraním a přesměrovávání; připomíná, že nové nařízení o spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele má posílit součinnost sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele, neboť stanoví nové postupy a posílené mechanismy vzájemné pomoci a varování; vyzývá k tomu, aby bylo provedeno hodnocení účinnosti těchto nových postupů a mechanismů, bylo posíleno úsilí o koordinaci a aby byly vypracovány strategie pro řešení nejčastějších důvodů stížností; zdůrazňuje, že je třeba zvýšit úsilí vyvíjené v rámci informačních kampaní pro obchodníky i spotřebitele;

10. připomíná, že nařízení o zeměpisném blokování zakazuje cenovou diskriminaci na základě státní příslušnosti spotřebitele nebo na základě jeho místa bydliště či usazení; vyzývá Komisi, aby průběžně posuzovala dopad využívání umělé inteligence a její možný dopad na informovanost zákazníků o praktikách zeměpisného blokování, například tím, že snižuje jejich viditelnost;

11. uznává, že se přeshraniční zákazníci mohou i nadále setkávat s určitými cenovými rozdíly, které lze odůvodnit na základě různých faktorů, jako jsou různé sazby daně z přidané hodnoty (DPH) a vyšší náklady na přeshraniční dodání a plnění; domnívá se nicméně, že by spotřebitelům neměl být blokován přístup ke konkurenčním nabídkám, jež na jednotném trhu poskytne tentýž poskytovatel nebo jiní poskytovatelé;

12. uznává, že v souvislosti se zavedením případné povinnosti pro obchodníky dodávat výrobky do země bydliště spotřebitele existují praktické, organizační a finanční otázky, zejména pro malé a střední podniky; lituje skutečnosti, že někteří obchodníci ve svých obchodních podmínkách zakazují zákazníkům možnost využívat metody osobního vyzvednutí či vlastní organizace dodání nebo odmítají odesílat výrobky přepravními společnostmi, které se specializují na přeshraniční dodávání balíků, což je v rozporu se zásadami nařízení o zeměpisném blokování; zdůrazňuje, že omezení doručování v přeshraničním on-line prodeji se stále týká více než 50 % pokusů o nákup, což maří očekávání spotřebitelů; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly další kroky s cílem usnadnit přístup ke službám přeshraničního dodávání balíků a jejich provoz; připomíná, že obchodníci by neměli bránit přepravním společnostem třetích stran v možnosti poskytovat spotřebitelům přeshraniční dodávky, zejména v případech, kdy obchodník takovou možnost neposkytuje nebo kdy obchodníci nedovolují osobní vyzvednutí v prodejním místě; vyzývá proto Komisi, aby posoudila, nakolik je pro internetové obchodníky těžké nalézt cenově dostupné služby přeshraničního dodávání balíků; domnívá se, že Komise by měla zvážit, zda do nařízení nezahrnout ještě výslovnější odkaz na tyto služby přeshraničního dodávání balíků poskytované třetími stranami; vyzývá Komisi a členské státy, aby přijaly další kroky s cílem usnadnit přístup ke službám přeshraničního dodávání balíků a jejich fungování;

13. uznává, že je třeba dále pracovat na normalizaci a interoperabilitě a že je důležité podporovat pokračující úsilí o posílení normalizace a celkové kvality služeb v oblasti systémů přeshraničního dodávání balíků, a vyzývá Komisi, aby prozkoumala další kroky na podporu snižování nákladů na přepravu v přeshraničním kontextu;

14. bere na vědomí revizi nařízení o blokových výjimkách pro vertikální dohody⁽¹²⁾; vyzývá Komisi, aby zajistila, aby dohody o selektivní distribuci a dohody o výhradních právech nebyly zneužívány, neohrožovaly právo na pasivní prodej nebo neomezovaly volný pohyb zboží a služeb přes hranice států a nebránily spotřebitelům v nákupu zboží a služeb dostupných v jiných členských státech, a doporučuje širší a podrobnější analýzu se zvláštním zaměřením na dopad těchto dohod na malé a střední podniky; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby řádně posoudila účinnost článku 6 o dohodách o pasivních prodeích nařízení o zeměpisném blokování, a aby zvážila případná další opatření s cílem zajistit, aby dohody omezující pasivní prodej nebránily hospodářské soutěži, výběru spotřebitelů a rozmanitosti trhu;

15. bere na vědomí, že v některých odvětvích v EU přetrvávají územní omezení dodávek, jako jsou např. překážky kladené soukromými subjekty (dodavateli) v dodavatelském řetězci, které mohou mít dopad na maloobchodníky nebo velkoobchodníky, což jim může bránit nebo omezovat schopnost odebírat zboží v jiných zemích EU, než je země, v níž sídlí, nebo jim bránit v distribuci (tj. dalším prodeji) zboží do jiných zemí EU, než je země, v níž sídlí, a že to může přispět k vyšším cenám pro spotřebitele; vyzývá Komisi, aby pokračovala v konzultacích se zúčastněnými stranami v celé EU; opakuje svou výzvu Komisi, aby se zabývala protisoutěžními účinky územního omezení dodávek, a usilovala tak o vytvoření plně funkčního jednotného trhu s jeho možnými přínosy pro spotřebitele;

16. lituje skutečnosti, že přetrvávají určité neoprávněné překážky v případech on-line registrace a platebních metod; opakuje, že tyto překážky vedou k tomu, že se přeshraniční zákazníci často nemohou zaregistrovat na internetových stránkách vyžadujících registraci nebo zaplatit za požadovanou službu, aniž by uvedli údaje, jako je např. místní adresa, nebo použili platební metodu specifickou pro danou zemi, nebo je po nich dokonce vyžadováno telefonní číslo registrované v dané zemi, což ohrožuje cíl nařízení umožnit „nakupovat jako místní“; vyzývá Komisi, aby spolupracovala s členskými státy a zúčastněnými stranami na řešení těchto překážek a provedla komplexní analýzu s cílem navrhnout opatření k jejich odstranění v souladu se zásadami směrnice o službách a zajistit, aby zásady nařízení o zeměpisném blokování byly plně uplatňovány ve prospěch spotřebitelů a zákazníků;

17. připomíná, že podle ustanovení čl. 1 odst. 5 by tímto nařízením nemělo být dotčeno autorské právo; zdůrazňuje, že Parlament v souladu s ustanovením nařízení o přezkumu požadoval, aby Komise posoudila, zda by se nařízení mělo vztahovat rovněž na elektronicky poskytované služby, jejichž hlavním prvkem je poskytování přístupu k dílům chráněným autorskými právy nebo jinému předmětu ochrany a jejich využívání, včetně prodeje díla chráněného autorskými právy nebo předmětu ochrany v nehmotné podobě, za předpokladu, že obchodník má pro příslušná území požadovaná práva⁽¹³⁾; připomíná zjištění prvního krátkodobého přezkumu nařízení o zeměpisném blokování, v němž se uvádí, že rozšíření nabídky audiovizuálních děl, a to i v reakci na nevyžádané žádosti jednotlivých spotřebitelů, aniž by byly vyžadovány dodatečné licence, by podpořilo přeshraniční poptávku po audiovizuálním obsahu a v konečném důsledku zvýšilo kulturní rozmanitost a šíření obsahu mezi nové publikum přes hranice, a proto vyžaduje další analýzu;

18. domnívá se, že je třeba učinit více pro zajištění oběhu a dostupnosti audiovizuální tvorby a pořadů v EU, včetně stávajícího a nového filmového a audiovizuálního obsahu, aby se tak bohatství a rozmanitost kultury v Evropě projevovaly bez ohledu na hranice; uznává v tomto ohledu, že je nanejvýš důležité podporovat evropské koprodukce, dabing nebo titulkování ve 24 úředních jazycích EU a mezinárodní šíření audiovizuální tvorby; vyzývá Komisi, aby ve spolupráci s průmyslem navrhla iniciativu, která zajistí, aby v celé EU byly k dispozici oceněné evropské filmy, jako jsou např. vítězné filmy Ceny diváků LUX;

⁽¹²⁾ Nařízení Komise (EU) 2022/720 ze dne 10. května 2022 o použití čl. 101 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 134, 11.5.2022, s. 4).

⁽¹³⁾ Evropská komise, „Study on the impacts of the extension of the scope of the geo-blocking regulation to audiovisual and non-audiovisual services giving access to copyright protected content, 2020.

19. vítá pokrok dosažený z hlediska dostupnosti hudby, elektronických knih, videoher a softwarových produktů a služeb napříč katalogy, a to v modelech založených jak na předplatném, tak na transakcích; připomíná, že zeměpisné blokování v knižním odvětví nepředstavuje pro převážnou většinu spotřebitelů problém; vyjadřuje politování nad tím, že se dostupnost audiovizuálního obsahu a živých přenosů sportovních akcí napříč katalogy zlepšila jen málo, což posiluje pocit spotřebitelů, že odvětví audiovizuálních služeb využívá zeměpisného blokování v maximální možné míře; uznává mimořádně negativní dopad zeměpisného blokování na občany žijící v přeshraničních regionech nebo patřící k jazykovým menšinám;

20. konstatuje, že mezi spotřebiteli jsou oblíbené různé nástroje, které využívají k obcházení omezení spojených se zeměpisným blokováním, včetně nástrojů umožňujících přístup k nepovolenému obsahu chráněnému autorskými právy, zejména v případě audiovizuálního obsahu; považuje za důležité uznat, že průběžná modernizace a přizpůsobování obchodních modelů v odvětví audiovizuálních služeb novým očekáváním zákazníků, co se týče cenové dostupnosti, pružnosti a kvality obsahu, mohly být účinnější než oslabování efektivního používání těchto nástrojů;

21. uznává, že dva předpisy již představují výjimku z územní exkluzivity audiovizuálního odvětví, a to nařízení o přenositelnosti, které stanoví přenositelnost předplatného on-line služby poskytující obsah ve všech členských státech, a směrnice (EU) 2019/789 o výkonu autorského práva a práv s ním souvisejících, která stanovuje přístup ke zpravodajským a publicistickým pořadům a plně financovaným vlastním produkcím vysílacích organizací v celé Evropské unii; domnívá se, že velkým přínosem pro spotřebitele bylo zejména nařízení o přenositelnosti, neboť i v případě, že se dočasně nacházejí v jiném členském státě, spotřebitelé očekávají, že budou mít nepřetržitý přístup ke svým službám; bere na vědomí zprávu Komise o uplatňování nařízení o přenositelnosti z června 2022, která vysvětluje, že právní fikce stanovená v článku 4 uvedeného nařízení umožnila překonat územní omezení autorského práva a práv s ním souvisejících, aniž by nositelé práv přišli o významné příjmy; žádá Komisi, aby posoudila možnost uplatnění podobného přístupu v nařízení o zeměpisném blokování;

22. vítá skutečnost, že Komise konečně zahájila dialog se zúčastněnými stranami o přístupu k audiovizuálnímu obsahu a jeho dostupnosti v celé EU, jak bylo oznámeno v prvním krátkodobém přezkumu nařízení o zeměpisném blokování a v akčním plánu pro média a audiovizuální oblast z prosince 2020; připomíná, že účelem dialogu bylo stanovit konkrétní opatření ke zlepšení přeshraničního přístupu k audiovizuálnímu obsahu a jeho dostupnosti a stanovit v tomto ohledu konkrétní cíle; vyjadřuje politování nad tím, že dialog se zúčastněnými stranami dosud neposkytl jasný plán nastiňující podrobné kroky ke zlepšení přeshraničního přístupu k audiovizuálnímu obsahu a jeho dostupnosti;

23. zdůrazňuje, že jsou připravována další opatření ke zlepšení dostupnosti a dohledatelnosti sportovních akcí, jako jsou průmyslové iniciativy a partnerství vedené trhem, které by měly dále podpořit a zlepšit přístup k obsahu a jeho dohledatelnost v celé EU; vyzývá tedy Komisi a členské státy, aby pečlivě posoudily všechny možnosti, které sníží neoprávněné překážky v oblasti zeměpisného blokování pro přístup k audiovizuálním službám a sportovním akcím, a aby současně zohlednily možný dopad na rozmanitost podnikatelských modelů a dostupnost financování tvůrčího odvětví; poukazuje na to, že financování audiovizuálních a kinematografických děl je spojeno s velmi vysokými investicemi; vyzývá Komisi, aby Parlamentu předložila podrobný výsledek svého dialogu se zúčastněnými stranami o možném rozšíření oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování na audiovizuální obsah, včetně konkrétních kroků a specifických cílů ke zlepšení přeshraniční dohledatelnosti audiovizuálního obsahu, čímž se zohlední bohatství a rozmanitost kultury v Evropě;

24. domnívá se, že začlenění audiovizuálních služeb do oblasti působnosti nařízení o zeměpisném blokování by vedlo k významné ztrátě příjmů, což by ohrozilo investice do nového obsahu a zároveň by to narušilo smluvní svobodu a omezilo kulturní rozmanitost při produkci obsahu, jeho distribuci a nabízení; zdůrazňuje, že by tento krok vedl ke snížení počtu distribučních kanálů, což by v konečném důsledku zvýšilo ceny pro spotřebitele;

25. vyzývá v této souvislosti Komisi, aby navrhla konkrétní řešení, která spotřebitelům, zejména občanům žijícím v přeshraničních regionech nebo příslušejícím k jazykovým menšinám, umožní legální přeshraniční přístup k obsahu v rámci různých katalogů; připomíná povinnost Komise podat zprávu o hodnocení nařízení o zeměpisném blokování; uznává potřebu dalšího posouzení potenciálního dopadu na celkovou dynamiku audiovizuálního odvětví, které hospodářským subjektům zajistí udržitelné obchodní modely; doporučuje, aby Komise vzhledem ke složitosti v důsledku faktorů, jako je rozmanitost obsahu, poskytovatelů, obchodních modelů, preferencí spotřebitelů, licenčních modelů a složitých hodnotových řetězců, zvážila postupný přístup zaměřený na konkrétní typy a modely distribuce audiovizuálního odvětví jednotlivě a před přijetím dalších opatření shromáždila další podklady; a zároveň zajistila realistické časové rámce pro případné změny, které poskytovatelům audiovizuálních služeb umožní řádně přizpůsobit své obchodní modely novým pravidlům a zachovat kulturní rozmanitost a kvalitu obsahu;

26. připomíná, že je důležité podporovat politiku evropských koprodukcí, která odráží bohatství a rozmanitost evropské kultury, a rozšířit mezinárodní distribuci děl; vyzývá Komisi, aby financovala více projektů dabingu a titulkování audiovizuálních děl prostřednictvím programu MEDIA a aby usilovala o zlepšení přístupu ke kinematografickým dílům;

27. konstatuje, že online hudební služby (streamovací nebo na vyžádání) jsou široce dostupné v celé EU a že většina hlavních hudebních streamovacích služeb je k dispozici ve všech členských státech EU, což dokazuje rostoucí zájem spotřebitelů o přeshraniční přístup k hudbě; je znepokojen tím, že přetrvávají překážky pro spotřebitele při přístupu k hudebním streamovacím službám v jiném členském státě, zejména pokud jde o automatickou změnu platných podmínek nebo přijímané platební metody;

28. vyzývá Komisi a členské státy, aby pokračovaly v harmonizaci příslušných právních předpisů a navrhovaly využití zásady vzájemného uznávání v rámci strategie pro jednotný digitální trh, s cílem snížit rizika a náklady pro obchodníky působící přeshraničně a motivovat více obchodníků k přeshraničnímu dodávání zboží nebo služeb;

29. vyzývá Komisi, aby i nadále sledovala vývoj na trhu, pokud jde o přístup zákazníků k nabídce produktů a služeb na jednotném trhu, a zaměřila se zejména na dopad postupů zeměpisného blokování na dopravu, finanční, zdravotnické a telekomunikační služby, včetně ukončení blokování služeb poskytovaných operátory mobilních sítí v příhraničních regionech EU, a na potenciální přínosy jejich začlenění do nařízení; zdůrazňuje, že Komise by měla při analýze možného rozšíření nařízení na tato odvětví zohlednit jejich specifické charakteristiky a regulační rámce, aby bylo zajištěno, že veškeré navrhované změny budou proveditelné a přínosné; vyzývá Komisi, aby se zapojila do komplexního konzultačního procesu se zúčastněnými stranami v těchto odvětvích, jakož i se zástupci spotřebitelů a akademické obce, a získala tak poznatky a zpětnou vazbu ohledně možného rozšíření nařízení na tyto služby;

30. vyzývá členské státy a Komisi, aby pravidelně aktualizovaly a doplňovaly údaje o počtu stížností, jež obdržely vnitrostátní orgány odpovědné za uplatňování předpisů, s cílem lépe zjistit možné oblasti, které spotřebitelé vnímají jako problematické; zdůrazňuje, že v této souvislosti by s určením přetrvávajících problémů mohlo pomoci provádění pravidelných průzkumů v podobě zkušebních nákupů a jejich srovnání průzkumy, které byly ve stejné věci provedeny v letech 2015 a 2019;

31. vyzývá k plnému posouzení možné součinnosti s ostatními opatřeními strategie pro jednotný digitální trh, jako jsou změny v oblasti daně z přidané hodnoty pro přeshraniční elektronické obchodování, jež vstoupily v platnost dne 1. července 2021 a u nichž se předpokládá, že sníží náklady na dodržování předpisů pro obchodníky s přeshraničními operacemi, a podpoří tak více obchodníků k přeshraničnímu dodávání zboží nebo služeb, a nařízení (EU) 2018/644⁽¹⁴⁾ o službách přeshraničního dodávání balíků, která by měla pomoci zvýšit transparentnost přeshraničních tarifů;

⁽¹⁴⁾ Nařízení (EU) 2018/644 ze dne 18. dubna 2018 o službách přeshraničního dodávání balíků (Úř. věst. L 112, 2.5.2018, s. 19).

32. vyzývá členské státy, aby zvýšily své úsilí s cílem plně uplatňovat nařízení a aby zahájily větší spolupráci v rámci sítě pro spolupráci v oblasti ochrany spotřebitele;
 33. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě a Komisi.
-